

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IX kadencja

Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.4.2021

Druk nr 1153

Warszawa, 14 maja 2021 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjęte przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 24. posiedzeniu w dniu 13 maja 2021 r. uchwały:

- **w sprawie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,**
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 maja 2021 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na 24. posiedzeniu Senat rozpatrzył ustawę z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i zadecydował o jej odrzuceniu.

Podjmując decyzję o odrzuceniu ustawy, Senat wziął pod uwagę przede wszystkim zasadę prawidłowej legislacji, zgodnie z którą „jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania” (§ 13 Zasad Techniki Prawodawczej). W postępowaniu legislacyjnym w Sejmie i w Senacie nie przedstawiono projektu aktu wykonawczego do wyżej wymienionej ustawy. Trzeba mieć przy tym na względzie, że przedmiotem ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest w gruncie rzeczy delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia określającego warunki realizacji programu rządowego w celu usprawnienia jego realizacji. Projekt aktu wykonawczego ma więc w tym przypadku „znaczenie podstawowe” – można powiedzieć, że „jest niezbędny dla należytego funkcjonowania projektu przedkładanej ustawy” (por. S. Wronkowska, M. Zieliński, Komentarz do zasad techniki prawodawczej z dnia 20 czerwca 2002 r., Warszawa 2004, str. 52). § 13 Zasad Techniki Prawodawczej stanowi zalecenie, które jest rozumiane jako jedno z fundamentalnych w kształtowaniu poprawnego systemu prawa. Należy też wskazać, że Uchwała Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów stanowi, że do rządowego projektu ustawy należy dołączyć projekt aktu wykonawczego – „jeżeli projekt ustawy przewiduje wydanie aktów wykonawczych [dołącza się] – projekty takich aktów o podstawowym znaczeniu dla proponowanej regulacji” (por. § 60 ust. 3 pkt 7, § 72 ust. 2 pkt 3, § 83 ust. 2 pkt 7 Regulaminu pracy Rady Ministrów). Obowiązek przedkładania łącznie z projektem ustawy projektów podstawowych aktów wykonawczych nakłada na Radę Ministrów również Regulamin Sejmu (art. 34 ust. 4).

W związku z powyższym Senat uznał nieprzedstawienie projektu rozporządzenia za istotną wadę legislacyjną, która miała decydujący wpływ na podjęcie uchwały o odrzuceniu ustawy.

Ponadto, zdaniem Senatu, poddanie projektu ustawy konsultacjom publicznym jest niezbędnym elementem procesu prawotwórczego w demokratycznym państwie prawnym, a konsultacje stanowią wymagany element procedury prawodawczej, którego przeprowadzenia wymagają zarówno przepisy Regulaminu pracy Rady Ministrów, jak i Regulaminu Sejmu.

Tymczasem w Ocenie Skutków Regulacji (pkt 5) projektu ustawy (druk sejmowy nr 1033) zawarto informację, że ustawa nie została przesłana do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, „gdyż projektowana regulacja przewiduje zmiany w delegacji ustawowej, tym samym nie wywiera bezpośredniego wpływu na zadania jednostek samorządu terytorialnego”.

Kolejną przesłanką podjęcia negatywnej decyzji przez Senat jest modyfikacja realizowania Programu Dobry Start, dotychczas pozostającego gestii samorządu gminnego i przekazania go Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. W przekonaniu Senatu ograniczenie zadań samorządu gminnego w zakresie tego programu, funkcjonującego jak dotąd bez zarzutów, koliduje z ideą samorządności. W dotychczasowym systemie funkcjonowania i realizacji programu zgromadzono wszystkie niezbędne dane dotyczące osób korzystających z pomocy, a także dokumentację i informacje, które nie są dostępne w systemach informatycznych (m. in. gdy dziecko nie przebywa u rodziców biologicznych, lecz w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo w rodzinie zastępczej, czy też co do sytuacji rodzin związanej z kontynuacją nauki dzieci w szkołach, a także o orzeczeniach o opiece naprzemiennej nad dzieckiem). Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie zmuszony dopiero pozyskiwać te informacje. Budzi to poważne wątpliwości co do sprawności udzielania pomocy przez inny organ niż dotychczasowe, które znajdują się najbliżej beneficjentów udzielanej pomocy. Z tych powodów Senat widzi potrzebę utrzymania aktualnie istniejącego stanu rzeczy.

Senat, dokonując oceny przedłożonej ustawy zwrócił zatem uwagę, że poważne wątpliwości budzi nie tylko aspekt formalny, dotyczący respektowania zasad poprawnej legislacji, ale także zasadność uregulowania zmieniającego podmiot realizujący Program Dobry Start. Senat kwestionuje w całości modyfikację stanu prawnego wprowadzoną w ustawie z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i nie znajduje argumentów przemawiających za jej przyjęciem.